

STORTINGET

Representantforslag 254 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Stine Westrum, Marie Sneve Martinussen
og Tobias Drevland Lund

Dokument 8:254 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Stine Westrum, Marie Sneve Martinussen og Tobias Drevland Lund om en strandsone for alle og styrking av allemannsretten

Til Stortinget

Bakgrunn

Under koronapandemien oppdaget mange norske innbyggere landet sitt på nytt gjennom i økende grad å benytte nærmiljøet sitt som rekreasjonsområde eller ved å dra på norgesferie. Stigende dagligvare- og leiepriser, høyt rentenivå og svak krone gjør at mange nordmenn revurderer ferieplanene eller avbestiller utenlandsreisen sin også i år. For mange familier er nærmiljøet den eneste muligheten til lek og rekreasjon i naturen. Dette aktualiserer debatten om en tilgjengelig strandsone.

På landsbasis er 32 prosent av strandsonen utilgjengelig for allmenn ferdsel. Hvor mye strandsone som er tilgjengelig for folk, varierer mye mellom landets kommuner, men i kommunene rundt Oslofjorden er bildet dessverre ensformig dystert: Her er hele 71 prosent av strandsonen nedbygd, stengt eller utilgjengeliggjort på annen måte.

Allemannsretten sikrer alle retten til å ferdes gratis, oppholde oss og rekreere i naturen og er en sentral del av den norske kulturen. Dessverre gjør både lovlig og ulovlig privatisering av strandsonen det vanskelig å utøve denne retten i mange av landets kystkommuner. Summen av oppdrettsanlegg, basseng, hyttebyer, flyte-

brygger, lektere, opparbeidede blomsterbed, fastmonterte benker, drivhus, båthus og steinhelletrapper er i ferd med å gjøre allmennretten i strandsona til en teoretisk størrelse i deler av landet.

Den ulovlige privatiseringen av strandsonen tiltar: Økokrim viet i sin trusselvurdering for 2022 et eget kapittel til strandsonekriminalitet og beskrev denne som «systematisk og forsettlig» – og økende. Ressursene til ulovlighetsoppfølging av strandsonekriminaliteten er i mange kommuner svært begrensede, og dispensasjonene fra gjeldende regelverk er mange.

Forslagsstillerne mener at å legge til rette for bedre strandsonevern i praksis er å styrke allemannsretten, og er bekymret for at fellesskapet i dag taper kampen om tilgangen til sjøen med de konsekvenser det medfører. I et høringsvar til kommunal- og forvaltningskomiteen oppsummerer Friluftsrådenes Landsforbund denne bekymringen på en god måte:

«Naturen er viktigste arena for fysisk aktivitet og allemannsretten gjør at alle uavhengig av etnisitet, funksjonsnivå, alder, kjønn mm gratis kan bruke den til alle døgnets tider. Her kan alle velge aktivitetsform og føle mestring og aktivitetsglede ut fra sitt funksjonsnivå. Stadig mer forskning dokumenterer også betydningen av naturkontakt og naturopplevelser for psykisk helse. For forståelse av naturkrisa og demokratisk oppslutning om løsninger er det også avgjørende at folk flest har tilgang til natur og naturopplevelser. Særlig nedbygging av strandsona har vanskeliggjort tilgang til en viktig naturtype.»

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag til et forbedret strandsonevern.
2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag til hvordan kommunenes ulovlighetsoppfølging i strandsonen kan styrkes.
3. Stortinget ber regjeringen kartlegge kommunenes arbeid med å fjerne sjikanøse stengsler i strandsonen og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

15. juni 2023

Stine Westrum

Marie Sneve Martinussen

Tobias Drevland Lund